

Spis treści

Słowo wstępne (T. Bodio, K. A. Wojtaszczyk)	15
Wprowadzenie	17
ROZDZIAŁ I. Elita polityczna – ujęcie teoretyczne	23
1. Geneza i rozwój teorii elit	23
2. Podstawowe założenia terminologiczne i funkcjonalne	30
3. Elita polityczna w obliczu transformacji i globalizacji	37
4. Miejsce elity politycznej w systemie demokratycznym	44
ROZDZIAŁ II. Specyfika elity rosyjskiej.....	53
1. Stan badań nad elitą.....	53
2. Problem rekrutacji członków elity po rozpadzie ZSRR.....	60
3. Partyjny segment elity – między pluralizmem i hegemonizmem...	69
4. Elita regionalna i biznesowa.....	81
ROZDZIAŁ III. Miejsce Europy w rosyjskiej tradycji politycznej	93
1. Początki europeizacji	93
2. Okcydentalizm po wojnach napoleońskich.....	100
3. Stosunek do Europy w wybranych ideologiach XIX i XX wieku..	108
4. Radziecka wizja współpracy z Europą Zachodnią.....	114
ROZDZIAŁ IV. Postawy elity rosyjskiej wobec Unii Europejskiej	121
1. Relacje Federacji Rosyjskiej z Unią Europejską w okresie prezydentury Borysa Jelcyna	121
2. Realizacja koncepcji „partnerstwa strategicznego” przez Władimira Putina.....	125
3. Elita administracyjno-rządowa i ekspercka wobec współpracy z Unią Europejską.....	137
4. Demokracja jako fundament stosunków rosyjsko-unijnych?	150
Zakończenie	162
Summary	166

Краткое содержание.....	169
Aneksy	
Aneks I. Politycy i eksperci rosyjscy zajmujący się stosunkami z Unią Europejską	172
Aneks II. Strategia rozwoju stosunków Federacji Rosyjskiej z Unią Europejską na lata 2000–2010	174
Aneks III. <i>Między wspólnym dziedzictwem i konfliktkiem interesów</i> – wywiad z Jurijem Borko, ekspertem Instytutu Europy RAN, prezesem Stowarzyszenia Badań Europejskich (AES)	187
Aneks IV. <i>Ograniczona współpraca Rosji z UE</i> – wywiad z Timofiejem Bordaczowem, ekspertem Rady Polityki Obronnej i Zagranicznej oraz z-cą redaktora naczelnego magazynu „Rosja w Polityce Światowej”	193
Aneks V. <i>Przemiany w elicie politycznej w okresie prezydentury Władimira Putina</i> – wywiad z Aleksiejem Zudinem, ekspertem Centrum Technologii Politycznych	197
Aneks VI. <i>Strategiczne interesy Rosji w optyce elity politycznej</i> – wywiad z Igorem Tarasowem, profesorem Instytutu Azji i Afryki Moskiewskiego Uniwersytetu Państwowego im. M. Łomonosowa	201
Aneks VII. <i>Nurt proeuropejski w elicie politycznej</i> – wywiad z Nadieżdżą Arbatową, dyrektorem Komitetu „Rosja w Zjednoczonej Europie”	204
Bibliografia	207

Table of contents

Foreword (T. Bodio, K. A. Wojtaszczyk)	15
Introduction.....	17
CHAPTER I. Political elite – model framework	23
1. Origin and development of the theory of elites.....	23
2. Fundamental terms and overview of functions	30
3. Political elite in the face of transformation and globalisation challenges	37
4. Place of the political elite in the democratic system	44
CHAPTER II. Specific nature of the Russian elite.....	53
1. Status of elite research	53
2. Issue of elite members recruitment following the collapse of the USSR	60
3. The party segment of the elite – between pluralism and hegemonism	69
4. Regional and business elite	81
CHAPTER III. Place of Europe in Russian political tradition	93
1. Beginnings of Europeisation.....	93
2. Occidentalism after the Napoleonic Wars.....	100
3. Attitude towards Europe in selected ideologies of the 19 th and 20 th century	108
4. Soviet vision of the relations with the European Union	114
CHAPTER IV. Attitudes of the Russian elite towards the relations between Russia and the European Union.....	121
1. Relations between the Russian Federation and the European Union during Boris Yeltsin's presidency	121
2. Implementation of the “Strategic Partnership” concept by Vladimir Putin.....	125

3. The administration and government and expert elite towards the co-operation with the European Union	137
4. Democracy as the foundation of the relations between Russia and the EU?.....	150
Conclusion.....	162
Summary (English)	166
Summary (Russian)	169
Annexe	
Annexe I. Selected Russian politicians and experts dealing with the relations between the Russian Federation and the European Union.....	172
Annexe II. The strategy of the development of the relations between the Russian Federation and the European Union in the years 2000-2010	174
Annexe III. <i>Between a common heritage and a conflict of interests</i> – interview with Yuri Borko, expert of the Institute of Europe of the RAS, president of the Association for European Studies ..	187
Annexe IV. <i>Limited co-operation between Russia and the EU</i> – interview with Timofey Bordachov, expert of the Defence and Foreign Policy Council and deputy chief editor of “Russia in Global Affairs”	193
Annexe V. <i>Changes in the political elite during the presidency of Vladimir Putin</i> – interview with Alexey Zudin, expert of the Political Technologies Centre	197
Annexe VI. <i>Strategic interests of Russia perceived by the political elite</i> – interview with Igor Tarasov, professor at the Institute of Asian and African Countries at the Moscow State University named after M. Lomonossov.....	201
Annexe VII. <i>The pro-European current in the political elite – interview with Nadezhda Arbatova, director of the Committee “Russia in the United Europe”</i>	204
Bibliography	207

Содержание

Вступительная речь (Т. Бодио, К. А. Войтащик)	15
Введение	17
РАЗДЕЛ I. Политическая элита – модельный подход	23
1. Генезис и развитие теории элит	23
2. Проблема синонимических понятий.....	30
3. Политическая элита перед лицом трансформационных и глобализационных вызовов	37
4. Место политической элиты в демократической системе.....	44
РАЗДЕЛ II. Специфика российской элиты	53
1. Состояние исследований над элитой	53
2. Проблема рекрутации членов элиты после распада СССР	60
3. Партийный сегмент элиты – между плюрализмом и гегемонизмом	69
4. Региональная и деловая элита	81
РАЗДЕЛ III. Место Европы в российской политической традиции	93
1. Начало европеизации.....	93
2. Окцидентализм после наполеоновских войн	100
3. Отношение к Европе в избранных идеологиях XIX и XX веков.....	108
4. Советское видение сотрудничества с Западной Европой.....	114
РАЗДЕЛ IV. Позиции российской элиты относительно отношений России с Европейским Союзом	121
1. Отношения Российской Федерации с Европейским Союзом в период президентуры Бориса Ельцина.....	121
2. Реализация концепции „стратегического партнерства” Владимиром Путиным	125
3. Отношение административно-правительственной и экспертской элиты к сотрудничеству с Европейским Союзом.....	137
4. Демократия как фундамент российско-союзных отношений?.....	150

Заключение	162
Краткое содержание (на английском языке)	166
Краткое содержание (на русском языке)	169
Приложение	172
Приложение I. Российские политики и эксперты, занимающиеся отношениями между Российской Федерацией и Европейским Союзом	172
Приложение II. Стратегия развития отношений Российской Федерации с Европейским Союзом на 2000-2010 годы.....	174
Приложение III. <i>Междуд общим наследием и конфликтом интересов</i> – интервью с Юрием Борко, экспертом Института Европы РАН, председателем Ассоциации европейских исследований	187
Приложение IV. <i>Ограниченнное сотрудничество России с ЕС</i> – интервью с Тимофеем Бордачевым, экспертом Совета по внешней и оборонной политике и зам. главного редактора журнала „Россия в глобальной политике”	193
Приложение V. <i>Преобразования в политической элите в период</i> президентуры Владимира Путина – интервью с Алексеем Зудиным, экспертом Центра политических технологий	197
Приложение VI. <i>Стратегические интересы России в оптике элиты</i> – интервью с Игорем Тарасовым, профессором Института стран Азии и Африки Московского государственного университета им. М. Ломоносова.....	201
Приложение VII. <i>Проевропейское направление в политической элите</i> – интервью с Надеждой Арбатовой, директором комитета «Россия в объединенной Европе».....	204
Литература	207